

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Pe de risco	Código	750G02031	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Gil Manso, Pedro	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es	
Profesorado	Gil Manso, Pedro	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia versa sobre o estudo, diagnóstico e tratamento do pé diabético. Diagnóstico e tratamento os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer e realizar o estudo, diagnóstico e tratamento do pé diabético	A25 A44	B12 B18 B19	C4
Coñecer, diagnosticar e tratar os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamento quiropodolóxico.	A28	B12 B19	C4
O alumno identifica e diagnostica o nivel de risco dun pé patolóxico, adquire habilidade no manexo das técnicas de estudo e valoración do pé. É capaz de desenvolver o conxunto de tratamentos podolóxicos de acordo ao nivel de risco presente no pé e en correlación co equipo multidisciplinar.	A25 A44	B11 B18	C3 C5

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque I: Conceptos Xerais da Diabetes Mellitus	<ul style="list-style-type: none"> - Definición da Diabetes Mellitus - Prevalencia da Diabetes Mellitus - Tipos de Diabetes Mellitus - Diagnóstico do DM - Control da Diabetes Mellitus - Historia da Diabetes Mellitus - Control da Diabetes Mellitus - Tratamento da Diabetes Mellitus
Bloque II: Fisiopatoloxía do Pe Diabético	<ul style="list-style-type: none"> - Fisiopatoloxía da diabetes mellitus - Definición de pé diabético e pé de risco - Epidemioloxía e Importancia do pé diabético - Elementos patoxénicos do pé diabético - Dermatopatías e transtornos cutáneos asociados á diabetes mellitus

Bloque III: Diagnóstico e tratamento dos procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé	<ul style="list-style-type: none"> - Clasificacións do pé de risco - Clasificacións do pé diabético - Exploración e anamnesis xeral no pé diabético - Exploración vascular do pé diabético. Pé Vascular - Exploración neurolóxica do pé diabético. Neuropatía diabética. - O Pé neuroisquémico.
Bloque IV: Tratamento do Pe Diabético	<p>TRATAMENTO LOCAL DAS ÚLCERAS DE PÉ DIABÉTICO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Limpeza e desinfección de lesións - Eliminación do tecido non viable. Desbridamento: cortante, encimático, autolítico, mecánico (aquajet), osmótico, larval - Control da infección e inflamación en pé diabético - Control do exudado as feridas crónicas: grupos de apósitos, indicacións, uso e incompatibilidades - Estimulación dos bordos epiteliais: Acedos grasos hiperoxigenados e produtos barreira - Outras terapias: oxigenoterapia, ozonoterapia, terapia de presión negativa, plasma rico en plaquetas, medicamentos de terapia avanzada (terapia génica, terapia celular somática e enxeñaría tisular) - Detección de ostomilitis: diagnóstico por imaxe, probas de laboratorio e diagnóstico clínico - Descarga de lesións de pé diabético <ul style="list-style-type: none"> · Descargas provisionais: feltros · Descargas temporais: Plastic Cast e Total Contact Cast · Descargas definitivas: ortesis plantares e dixitais - Criterios de derivación de úlceras en pé diabético - Tratamento quirúrgico en pé diabético
Bloque V: Equipa multidisciplinar en pe de risco	<p>Diagnóstico del nivel de riesgo de un pie patológico.</p> <p>Técnicas de estudio y valoración del pie.</p> <p>Desarrollo del conjunto de tratamientos podológicos de acuerdo al nivel de riesgo</p> <p>Correlación con el equipo multidisciplinar.</p>
Bloque VI: Prevención do Pe Diabético	<ul style="list-style-type: none"> - Prevención de úlceras en pé diabético - Coidados no pé diabético - Calzado no pé diabético

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A28 A41 A43 A44	18	36	54
Obradoiro	A25 B11 B12	12	20	32
Prácticas de laboratorio	B19	9	9	18
Traballos tutelados	C3 C4 C5	2	10	12
Traballos tutelados	B18	2	4	6
Proba mixta	A19 A25 A28 A41 A43 A44	2	25	27

Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada con el uso de medios audiovisuales y la introducción de algunas preguntas dirigidas a los estudiantes, con la finalidad de transmitir conocimientos y facilitar el aprendizaje.
Obradoiro	Modalidad formativa orientada a la aplicación de aprendizajes en la que se pueden combinar diversas metodologías/pruebas (exposiciones, simulaciones, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través de la que el alumnado desarrolla tareas eminentemente prácticas sobre un tema específico, con el apoyo y supervisión del profesorado.
Prácticas de laboratorio	<p>Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico como a elaboración dunha prótese transmetatarsiana e unha férula de descarga total (Plastic Cast ou TCC).</p> <p>A realización de cada unha destas dúas prácticas realizarase dividindo a todos os alumnos matriculados na materia en 4 grupos (uns 10 alumnos por grupo) e desenvolvendo cada práctica nunha única xornada duns 270 minutos de duración, ao que haberá que engadir unha última xornada de valoración que se realizará o último día de prácticas da materia, habendo de entregar unha memoria de cada unha das prácticas.</p> <p>A asistencia a estas prácticas será obrigatoria permitíndose que calquera alumno se intercambie de grupo sempre que non varía o total de alumnos de cada grupo.</p> <p>Durante todas as prácticas o alumno deberá de levar bata, bolígrafo de 4 cores, máscara facial/lentes de protección-máscara.</p> <p>Para a realización da práctica da prótese transmetatarsiana que se desenvolverá no Laboratorio 2 (con fornos, vacuums, pulidoras, pistolas de aire quente) da Facultade, en cada grupo precisaranse: 1 ferro de Goma espuma de 10 mm de grosos, 1 ferro (70x100cm) de resina de poliester termoformable de 1,9 mm de grosos, 1 ferro (70x100cm) de EVA Globus de 6 mm de grosor, 1 ferro (70x100cm) de roval-foam de 5mm de grosos, 1 ferro (70x100cm) de plastazote de 10mm de grosos, 2 botes de cola de contacto de 0,5L con pincel. Ademais do uso de bata e máscara-lentes de protección.</p> <p>Para a realización da práctica da férula de descarga total que se desenvolverá no Laboratorio 1 (con serra cortaescayolas e podoscopio), en cada grupo precisaranse: 1 rolo (1mx30cm) de feltro adhesivo de 8 mm de grosor, 1 rolo (1mx30cm) de feltro adhesivo de 10 mm de grosor, 1 rolo (30cmx1m) de feltro adhesivo de 4 mm de grosor, 1 rolo (2,5cmx5m) de esparadrapo celulósico, 5 paquetes de 5 gasas de 10x10cm, 1 bote de povidona iodada de 250mL, 1 rolo (12cmx30m) de filme transparente de 15 cm de ancho, 10 rolos de venda guata ou acolchado (Soffban® ou Caresoft®), 10 rolos de venda sintéticas de 10-15 cm de ancho (Rhena cast®, Delta cast® ou Dynacast extra®), 2 rolos de venda elástica adhesiva de ancho 5 ou 7,5 (Tensoplast®), 1 rolo (30cmx3m) de Moleskin ou feltro adhesivo de 1mm de grosor.</p>

Traballos tutelados	<p>Os alumnos organizados en grupos deberán elaborar un traballo sobre a creación e funcionamento dunha unidade de pé diabético.</p> <p>Os traballos serán entregados a través da plataforma Moodle co nome de arquivo: Unidade_PD_GrupoX.pdf</p> <p>Este traballo cunha extensión dunhas 10-20 páxinas constará dos seguintes apartados:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Definición da Diabetes Definición DM, tipos, complicacións 2- Epidemioloxía 3- Definición do Pé diabético 4- Fisiopatoloxía 5- Xustificación 6- Obxectivos 7- Organigrama, estrutura ou formulación do proxecto 8- Protocolos e follas clínicas. <p>Tras a entrega do traballo este será exposto durante 10 minutos e defendido durante no horario de clases do mes de decembro. Esta exposición do traballo de creación e funcionamento dunha unidade de pé diabético centrándose nos seguintes apartados:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xustificación -Obxectivos -Organigrama, estrutura ou formulación do proxecto -Protocolos e follas clínicas
Traballos tutelados	<p>Os alumnos organizados en grupos deberán elaborar un proxecto de prevención e educación de lesións en pacientes diabéticos, que será serán entregados a través da plataforma Moodle e desenvolvido e exposto fronte a grupos de pacientes durante o mes de novembro.</p>
Proba mixta	<p>Proba teórica que se desenvolverá o día marcado no calendario académico para exame.</p> <p>Devandito exame realizarase sobre a totalidade dos contidos da materia e todos os contidos desenvolvidos tanto nas sesións maxistras, como nos talleres e nas prácticas de laboratorio e que serán publicados no Campus Virtual (plataforma Moodle) da materia.</p> <p>Este exame constará de 30 preguntas tipo test e 5 preguntas de desenvolvemento.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>A atención personalizada desenvolverase de forma programada nos horarios de tutorías do profesor, para a atención presencial; e de forma virtual, por correo electrónico e o Campus Virtual (plataforma Moodle).</p> <p>A atención personalizada está destinada a resolver calquera tema relacionado coas diferentes metodoloxías e/ou contidos da materia.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A25 B11 B12	Para a puntuación deste apartado valorarase tanto o número de asistencias como a participación na aula e a entrega das actividades desenvolvidas e a valoración das mesmas a través da plataforma Moodle.	10
Traballos tutelados	B18	Os alumnos organizados en grupos deberán elaborar un proxecto de prevención e educación de lesións en pacientes diabéticos, que será serán entregados a través da plataforma Moodle que será desenvolvido e exposto fronte a grupos de pacientes durante o mes de novembro.	5

Proba mixta	A19 A25 A28 A41 A43 A44	Proba teórica, o día marcado no calendario académico para exame, que representará o 60% da nota final da materia. Devandito exame realizarase sobre a totalidade dos contidos da materia e todos os contidos desenvolvidos tanto nas sesións maxistras, como nos talleres e nas prácticas de laboratorio e que serán publicados no Campus Virtual (plataforma Moodle) da materia. O exame teórico constará dun exame final tipo test de 30 preguntas test e 5 preguntas de desenvolvemento. Para superar a proba teórica con cualificación de aprobado será necesario superar o 50% das preguntas do exame tipo test, 3 das preguntas de desenvolvemento. Na parte do test cada 3 preguntas incorrectamente respondidas descontarán unha resposta correcta.	60
Sesión maxistral	A19 A28 A41 A43 A44	Valorarase a asistencia e a participación activa ás clases e actividades na aula.	5
Prácticas de laboratorio	B19	Será obrigatoria a asistencia á totalidade das mesmas, superar a valoración final das mesmas e a entrega dunha memoria de prácticas antes do 17 de decembro a través da plataforma Moodle. Puntuarase tanto a asistencia e o desenvolvemento da práctica, a avaliación final das mesmas e a memoria das prácticas (describindo os procesos realizados, con fotografías desde todas as perspectivas de todos os tratamentos elaborados durante as prácticas, cunha análise crítica das mesmas e realizando unha valoración persoal das prácticas).	10
Traballos tutelados	C3 C4 C5	Os alumnos organizados en grupos deberán elaborar un traballo sobre a creación e funcionamento dunha unidade de pé diabético. Os traballos serán entregados a través da plataforma Moodle.	10

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario asistir á totalidade das prácticas de laboratorio e superar a avaliación final da mesma con polo menos 5 sobre 10, así como obter unha media de 5 (sobre 10) na cualificación do exame e 5 sobre 10 no total da materia.

Convocatorias de segunda e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que cursen a materia e realicen as prácticas obrigatorias de forma completa coa cualificación de apto, deben de ter en conta que poden volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só ao exame teórico final, tendo en conta que a cualificación do exame teórico fará media coas cualificacións das prácticas de laboratorio, talleres, traballos tutelados e clases maxistras do curso académico no que cursase as prácticas de laboratorio.

Para os alumnos con matrícula parcial: poderán obter a cualificación da materia coa modalidade ordinaria ou modalidade na que a proba mixta supón o 80% da cualificación e o outro 20% un exame práctico que se realizará o mesmo día da proba mixta ao finalizar a mesma. Nesta modalidade será obrigatorio superar ambas as partes para superar a materia.

Convocatorias da oportunidade adiantada de avaliación: Para aqueles alumnos/as que solicitasen a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran cos requisitos e concédaselle poderán presentarse ao exame teórico final cuxa cualificación suporá o 100% da cualificación da materia.

A cualificación de non presentado: outorgarase a aqueles alumnos que non se presentan ao exame nin a ningunha das prácticas.

As condicións para a obtención dunha matrícula de honra son que o alumno obteña mais dun 90% da cualificación da materia, sexa a mellor cualificación da clase na oportunidade avaliada e a súa achega nos seminarios-talleres e prácticas fose significativa.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- Viadé J.; Royo J. (2013). Pie Diabético: Guía práctica para la práctica clínica.. Madrid: Panamericana- Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos (2011). GUÍA DE PROTOCOLOS DE PIE DIABÉTICO. Madrid: CGCOP- International Working Group on the Diabetic Foot (2011). International consensus on the diabetic foot & Practical guidelines on the management and the prevention of the diabetic foot. Amsterdam : International Working Group on the Diabetic Foot- International Working Group on the Diabetic Foot (2015). International consensus on the diabetic foot & Practical guidelines on the management and the prevention of the diabetic foot. Amsterdam : International Working Group on the Diabetic Foot
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Patoloxía xeral/750G02008
Ortopodoloxía 1/750G02017
Ortopodoloxía 2/750G02018
Ortopodoloxía 3/750G02019
Quiropodoloxía 1/750G02027
Quiropodoloxía 2/750G02028

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticum 2/750G02034

Materias que continúan o temario

Prácticum 3/750G02035

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías